

WAALSE OVERHEIDSDIENST

[2019/203983]

11 APRIL 2019. — Besluit van de Waalse Regering betreffende het verlagen van de emissies van sommige luchtverontreinigende stoffen

De Waalse Regering,

Gelet op de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging, artikel 1, 6°, ingevoegd bij het decreet van 27 oktober 2011;

Gelet op Boek I van het Milieuwetboek, inzonderheid op artikel D.20.16., ingevoegd bij het decreet van 16 maart 2006 en gewijzigd bij het decreet van 24 oktober 2013;

Gelet op het klimaatdecreet van 20 februari 2014, inzonderheid op de artikelen 12 tot 15 en 17;

Gelet op het besluit van de Waalse Regering van 13 november 2002 tot vastlegging van emissieplafonds voor bepaalde luchtverontreinigende stoffen;

Gelet op het besluit van de Waalse Regering van 25 maart 2004 houdende programma voor de geleidelijke vermindering van de uitstoot van SO₂, NO_x, fotVOS en NH₃;

Gelet op het verslag van 12 november 2018 opgesteld overeenkomstig artikel 3, 2°, van het decreet van 11 april 2014 houdende uitvoering van de resoluties van de Vrouwenconferentie van de Verenigde Naties die in september 1995 in Peking heeft plaatsgehad en tot integratie van de genderdimensie in het geheel van de gewestelijke beleidslijnen;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 16 november 2018;

Gelet op de instemming van de Minister van Begroting, gegeven op 22 november 2018;

Gelet op het verzoek om adviesverlening binnen een termijn van dertig dagen, gericht aan de Raad van State op 27 november 2018, overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het gebrek aan adviesverlening binnen die termijn;

Gelet op artikel 84, § 4, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat dit besluit ertoe strekt, vooruitgang te boeken in de richting van luchtkwaliteitsniveaus die geen aanzienlijke negatieve gevolgen of risico's voor de menselijke gezondheid en het leefmilieu teweegbrengen;

Overwegende dat dit besluit de Waalse verbintenissen opneemt betreffende de verlaging van antropogene emissies in de atmosfeer inzake zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxides (NO_x), vluchtige organische stoffen met uitzondering van methaan (COVNM), ammoniak (NH₃) en fijne deeltjes (PM_{2,5}) en in de opstelling, de aanneming, de bewaking en de aangifte van de emissies van deze verontreinigende stoffen en andere verontreinigende stoffen als bedoeld in bijlage 1 voorziet, evenals van hun effecten;

Overwegende dat dit besluit eveneens bijdraagt tot de verwezenlijking van:

1° de luchtkwaliteitsdoelstellingen vastgesteld in het besluit van de Waalse Regering van 15 juli 2010 betreffende de beoordeling en het beheer van de luchtkwaliteit, en de vooruitgang die geboekt dient te worden voor de langetermijndoelstelling, namelijk luchtkwaliteitsniveaus bereiken die aangepast zijn aan de richtsnoeren inzake luchtkwaliteit van de Wereldgezondheidsorganisatie;

2° de doelstellingen inzake bescherming van de biodiversiteit en van de ecosystemen overeenkomstig het zevende Europees actieprogramma voor het leefmilieu;

3° een verbeterde wederzijdse afstemming van het luchtkwaliteitsbeleid en de andere relevante beleidsopties, in het bijzonder klimaat- en energiebeleid;

Overwegende dat de verbintenissen inzake verlaagde emissies die België zijn toegewezen door enerzijds het protocol van Göteborg inzake vermindering van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, zoals aangepast in 2012, en anderzijds Richtlijn (EU) 2016/2284, tussen de bevoegde entiteiten verdeeld via politieke akkoorden zijn vastgelegd in twee in uitwerking zijnde samenwerkingsakkoorden die door het Parlement van elk betrokken entiteit goedgekeurd zullen moeten worden;

Overwegende dat dit besluit de inachtneming door het Gewest beoogt van de inspanningen waartoe het zich in deze politieke akkoorden verbonden heeft;

Op de voordracht van de Minister van Leefmilieu;

Na beraadslaging,

Besluit :

HOOFDSTUK I. — *Voorwerp, toepassingsgebied en begripsomschrijvingen*

Artikel 1. Dit besluit is een omzetting van Richtlijn (EU) 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van Richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van Richtlijn 2001/81/EG.

Art. 2. Dit besluit is van toepassing op de emissies van de verontreinigende stoffen bedoeld in bijlage 1 uit alle bronnen aanwezig op het grondgebied van het Gewest.

Art. 3. In de zin van dit besluit wordt verstaan onder:

1° emissie: lozing van een substantie in de atmosfeer uit een punctuele of diffuse bron;

2° antropogene emissies: emissies van verontreinigende stoffen in de atmosfeer verbonden aan de menselijke activiteit;

3° ozonprecursoren: stikstofoxiden, vluchtige organische stoffen met uitzondering van methaan, methaan en koolmonoxide;

4° luchtkwaliteitsdoelstellingen: de grenswaarden, streefwaarden en blootstellingsconcentratieverplichtingen voor de luchtkwaliteit zoals vastgesteld in het besluit van de Waalse Regering van 15 juni 2010 betreffende de beoordeling en het beheer van de luchtkwaliteit;

5° zwaveldioxide of SO₂: alle zwavelverbindingen, uitgedrukt in zwaveldioxide, met inbegrip van zwaveltrioxide (SO₃), zwavelzuur (H₂SO₄) en beperkte zwavelverbindingen zoals waterstofsulfide (H₂S), mercaptanen en dimethylsulfide;

6° stikstofoxide of NO_x: stikstofmonoxide en stikstofdioxide, uitgedrukt als stikstofdioxide;

7° de vluchtige organische stoffen, met uitzondering van methaan: alle andere organische verbindingen dan methaan, die onder invloed van de zonnestraling fotochemische oxidansen kunnen voortbrengen in reactie met stikstofoxiden;

8° fijne stof of PM_{2,5}: deeltjes met aerodynamische diameter kleiner dan of gelijk aan 2,5 microemeter of µm;

9° carbon black: lichtabsorberende roetdeeltjes;

10° gewestelijke verbintenis tot reductie van de emissies: de verplichting, aan het Gewest opgelegd, om de emissies van een stof te beperken tijdens een doelkalenderjaar, uitgedrukt in een hoeveelheid kiloton per jaar die niet overschreden mag worden;

11° landings- en opstijgingscyclus: cyclus met het taxiën bij vertrek en aankomst, het opstijgen, de klim, het naderen, het landen en alle overige verrichtingen van het luchtvaartuig op een lagere hoogte dan 3000 voet;

12° Verdrag van Genève: het Verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, aangenomen te Genève op 13 november 1979;

13° Agentschap: het "Agence wallonne de l'Air et du Climat" (Waals Agentschap voor Lucht en Klimaat);

14° de Minister: de Minister van Leefmilieu.

HOOFDSTUK II. — *Gewestelijke verbintenissen tot verlaging van de emissies*

Art. 4. Tot en met 31 december 2019 mogen de jaarlijkse antropogene emissies van zwaveldioxide, stikstofoxiden, vluchtige organische verbindingen uit stationaire bronnen van het Gewest volgende maxima, uitgedrukt in kiloton/jaar, niet overschrijden:

	SO ₂	NO _x	VOS	NH ₃
Stationaire bronnen	29	46	28	28,76

Voor wat de vervoerssector betreft, draagt het Gewest bij tot de nationale inspanning met het oog op de verlaging van de emissies voor het bereiken het emissieplafond van deze sector voor België, uitgedrukt in kiloton/jaar:

	SO ₂	NO _x	VOS	NH ₃
Vervoer	2	68	35,6	/

Art. 5. Van 2020 tot 2029 beperkt het Gewest zijn jaarlijkse antropogene emissies van zwaveldioxide, stikstofoxide, vluchtige organische verbindingen met uitzondering van methaan, ammoniak en fijne deeltjes overeenkomstig zijn gewestelijke verbintenis tot verlaging van de emissies, uitgedrukt in kiloton/jaar:

	SO ₂	NO _x	NMVOS	NH ₃	PM _{2,5}
Alle bronnen, vervoer inbegrepen	25,9	68,0	35,8	25,3	7,6
Emissies Waals Gewest 2005	44,4	114,9	45,0	26,3	10,7

Art. 6. Vanaf 2030 beperkt het Gewest zijn jaarlijkse antropogene emissies van zwaveldioxide, stikstofoxide, vluchtige organische verbindingen met uitzondering van methaan, ammoniak en fijne deeltjes overeenkomstig zijn gewestelijke verbintenis tot verlaging van de emissies, uitgedrukt in kiloton/jaar:

	SO ₂	NO _x	NMVOS	NH ₃	PM _{2,5}
Alle bronnen, vervoer inbegrepen	15,6	49,6	32,5	19,4	8,8
Emissies Waals Gewest 2005	44,6	122,8	46,9	22,8	15,4

Art. 7. De gewestelijke verbintenis tot verlaging van de emissies, bedoeld in de artikelen 5 en 6, wordt berekend ten opzichte van het referentiejaar 2005 en kan op grond van de formule bedoeld in bijlage 2 worden aangepast.

Art. 8. Te rekenen van 2025 beperkt het Gewest zijn antropogene emissies van zwaveldioxide, stikstofoxide, organische verbindingen met uitzondering van methaan, ammoniak en fijne stofdeeltjes om een indicatief niveau te bereiken, bepaald door een lineair reductietraject tussen de emissieniveaus vastgesteld in de verbintenissen tot verlaging van de emissies voor 2020 en de emissieniveaus vastgesteld in de verbintenissen tot verlaging van de emissies voor 2030.

Er kan een niet-lineair reductietraject worden gevolgd als dit uit economisch en technisch oogpunt slagkrachtiger is en als het lineair reductietraject vanaf 2025 geleidelijk ingehaald wordt zonder de verbintenissen tot de verlaging van de emissies tegen 2030 in gevaar te brengen. Dit reductietraject en de redenen om het te volgen worden omschreven in gewestelijk programma ter bestrijding van de luchtverontreiniging bedoeld in artikel 14.

Als de emissies in 2025 boven de emissies van het reductietraject liggen, wordt het differentieel door het Agentschap in de overeenkomstig artikel 17 opgestelde latere inventarisverslagen uiteengezet, samen met de maatregelen om de emissies opnieuw op dit spoor te krijgen.

Art. 9. Met het oog op de inachtneming van artikel 4 worden de emissies van luchtvaartuigen buiten de landingsopstijgingscyclus om, niet in overweging genomen.

Met het oog op de inachtneming van de artikelen 5 tot 8 worden de emissies niet in overweging genomen:

1° van de luchtvaartuigen buiten de landings- en opstijgingscyclus om;

2° van stikstofoxiden en vluchtige organische substanties met uitzondering van methaan, uit het beheer van dierlijke mest en landbouwbodems.

Het beheer van dierlijke mest en landbouwbodems beantwoorden respectievelijk aan de activiteitscategorieën 3B en 3D van de nomenclatuur voor de kennisgeving van de gegevens 2014, omschreven in het Verdrag van Genève.

HOOFDSTUK III. — *Flexibiliteiten*

Art. 10. Het Gewest kan overeenkomstig bijlage 4, deel 4, de gewestelijke inventarissen van de jaarlijkse emissies aanpassen voor zwaveldioxide, stikstofoxiden, vluchtige organische verbindingen met uitzondering van methaan, ammoniak en fijne deeltjes wanneer de toepassing van verbeterde inventarismethodes van de emissies, bijgewerkt in functie van de evoluerende wetenschappelijke kennis, de niet-inachtneming van de gewestelijke verbintenissen tot reductie van de emissies als gevolg zou hebben.

Art. 11. Als het Gewest, voor een gegeven jaar, wegens een buitengewoon koude winter of een buitengewoon droge zomer, zijn verbintenissen tot verlaging van de emissies niet kan nakomen, kunnen deze verbintenissen ingevuld worden door het gemiddelde van de gewestelijke jaarlijkse emissies te berekenen voor het betrokken jaar, het jaar daarvoor en het jaar daarna behalve als dat gemiddelde hoger komt te liggen dan het niveau van de jaarlijkse gewestelijke emissies bepaald door de reductieverbintenis toegezegd door het Gewest.

Art. 12. Het Gewest wordt geacht zijn verplichtingen ten titel van de artikelen 5 tot 9 te hebben nageleefd voor een maximumduur van drie jaar als de niet-inachtneming van zijn verbintenissen tot verlaging van de emissies voor de relevante verontreinigende stoffen voortvloeit uit een redelijkerwijs niet te voorzien, plotse en buitengewone onderbreking of capaciteitsdaling in het energie- of warmtedistributie- of productienet voor zover volgende voorwaarden zijn vervuld:

1° alle redelijke inspanningen, met inbegrip van de uitvoering van nieuwe en beleidsmaatregelen, worden geleverd om de verbintenissen na te komen, en om ervoor te zorgen dat de periode van niet-nakoming zo kort mogelijk is; en

2° de uitvoering van maatregelen en beleidsmaatregelen die boven op die bedoeld onder 1° komen, zou disproportionele kosten tot gevolg hebben, zou een significant gevaar vormen voor de nationale energieveiligheid of zou een substantieel risico op energieonzekerheid voor een aanzienlijk deel van de bevolking inhouden.

Art. 13. Het Agentschap gaat na, of het voor een gegeven jaar nodig is flexibiliteit in te roepen en, in voorkomend geval, of het Gewest de voorwaarden vervult om voor flexibiliteit in aanmerking te komen en stelt het aanpassingsvoorstel bedoeld in bijlage 4, deel 4, vast.

HOOFDSTUK IV. — *Gewestelijke programma ter bestrijding van de luchtverontreiniging*

Art. 14. Het Lucht Klimaat Energie Plan-ontwerp dat de Regering uitwerkt overeenkomstig artikel 13 van het klimaatdecreet van 20 februari 2014 dekt het gewestelijk programma ter bestrijding van de luchtverontreiniging.

Het gewestelijk programma ter bestrijding van de luchtverontreiniging omvat de elementen en maatregelen voor de reductie van de emissies bedoeld in bijlage 3, delen 1, 2 en 3.

Art. 15. Op grond van de voorstellen van de Waalse Overheidsdienst zorgt de Regering om de vier jaar, en wanneer de verplichtingen van hoofdstuk 2 volgens de gegevens van de laatste inventaris van de emissies of van de laatste emissieprojecties niet nageleefd worden of dreigen te worden, voor een bijwerking van het gewestelijk programma van de bestrijding van de luchtverontreiniging, binnen een termijn van achttien maanden na het voorleggen van deze gegevens.

Het gewestelijk programma ter bestrijding van de luchtverontreiniging omvat de elementen bedoeld in bijlage 3, deel 2.2.

Art. 16. De Minister deelt het gewestelijk programma uiterlijk op 1 april 2019 en de bijgewerkte versies binnen een termijn van twee maanden aan de Europese Commissie mee.

HOOFDSTUK V. — *Gewestelijke inventarissen van de emissies, gewestelijke projecties van de emissies en inventarisverslagen*

Art. 17. § 1. Jaarlijks worden de gewestelijke inventarissen van de emissies voor de verontreinigende stoffen, opgenomen in tabel A van bijlage 1, overeenkomstig de daarin verwoorde vereisten door het Agentschap uit- en bijgewerkt.

Om de vier jaar worden de gewestelijke inventarissen van de in de ruimte verspreide emissies en van de inventarissen van de grote punctuele bronnen, en om de twee jaar worden de gewestelijke projecties van de emissies voor de verontreinigende stoffen, opgegeven in tabel B van bijlage 1, overeenkomstig de daarin verwoorde vereisten door het Agentschap uit- en bijgewerkt.

Er wordt door het Agentschap een inventarisverslag opgesteld, dat wordt gevoegd bij de gewestelijke inventarissen van de emissies en de gewestelijke projecties van de emissies bedoeld in de leden 1 en 2, overeenkomstig de vereisten verwoord in tabel C van bijlage 1.

Wanneer het Gewest voor een flexibiliteit als bedoeld in de artikelen 10 tot 12 opteert, laat het Agentschap de informatie waaruit blijkt dat het inroepen van deze flexibiliteit de relevante voorwaarden vervult, in het inventarisverslag van het betrokken jaar opnemen.

§ 2. De gewestelijke inventarissen van de emissies, met inbegrip van, in voorkomend geval, de aangepaste gewestelijke inventarissen van de emissies, de gewestelijke projecties van de emissies, de gewestelijke inventarissen van de in de ruimte verspreide emissies en de inventarissen van de grote punctuele bronnen en de daarbij gevoegde inventarisverslagen worden overeenkomstig bijlage 4 door het Agentschap uit- en bijgewerkt.

§ 3. De gegevens bedoeld in dit artikel worden overeenkomstig het samenwerkingsakkoord van 18 mei 1994 tussen het Brusselse, Vlaamse en Waalse Gewest inzake het toezicht op emissies in de lucht en op de structurering van de gegevens aan IRCEL medegedeeld.

HOOFDSTUK VI. — Toezicht op de gevolgen van de luchtverontreiniging

Art. 18. § 1. De Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu en het Agentschap oefenen een toezicht uit op de negatieve effecten van de luchtverontreiniging op de ecosystemen, daarbij aan de hand van een kostenefficiënte en risico-gefoceuste aanpak steunend op een representatief bewakingsnet van soorten natuurlijke en semi-natuurlijke zoetwaterhabitats en boscosystemen.

Daartoe wordt de coördinatie gegarandeerd met andere bewakingsprogramma's, opgesteld krachtens hoofdstuk III van het besluit van de Waalse Regering van 15 juli 2010 betreffende de beoordeling en het beheer van de luchtkwaliteit, artikel D.19 van Boek II van het Milieuwetboek, dat het Waterwetboek inhoudt, en artikel 4 van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud en, in voorkomend geval, het Verdrag van Genève.

De Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu en het Agentschap maken in voorkomend geval gebruik van de gegevens, ingezameld met het oog op deze programma's, en van de toezichtsindicatoren vernoemd in bijlage 5.

§ 2. De methodes opgenomen in het Verdrag van Genève en de desbetreffende handboeken voor programma's van internationale samenwerking kunnen worden gebruikt voor de inzameling en de mededeling van de informatie vernoemd in bijlage 5.

§ 3. Uiterlijk op 1 juli 2018 en vervolgens om de vier jaar worden de plaats waar de bewakingssites gelegen zijn en de daarmee samenhangende bewakingsgegevens in verband met de luchtverontreiniging en, uiterlijk op 1 juli 2019 en vervolgens om de vier jaar worden de bewakingsgegevens bedoeld in paragraaf 1 door de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu en het Agentschap overeenkomstig artikel 7 van het samenwerkingsakkoord van 18 mei 1994 het samenwerkingsakkoord van 18 mei 1994 tussen het Brusselse, Vlaamse en Waalse Gewest inzake het toezicht op emissies in de lucht en op de structurering van de gegevens aan IRCEL overgemaakt.

HOOFDSTUK VII. — Toegang tot de informatie

Art. 19. Worden bekendgemaakt op de website van het Agentschap:

1° het gewestelijke programma ter bestrijding van de luchtverontreiniging en de eventuele bijgewerkte versies ervan;

2° de gewestelijke inventarissen van de emissies, met inbegrip van, in voorkomend geval, de aangepaste gewestelijke inventarissen van de emissies, de gewestelijke projecties van de emissies, de gewestelijke inventarissen van de in de ruimte verspreide emissies en de inventarissen van de grote punctuele bronnen en de inventarisverslagen, zoals bedoeld in artikel 17;

3° de gegevens betreffende het toezicht op de effecten van de luchtverontreiniging als bedoeld in artikel 18.

HOOFDSTUK VIII. — Slotbepalingen

Art. 20. Het besluit van de Waalse Regering van 13 november 2002 tot vastlegging van emissieplafonds voor bepaalde luchtverontreinigende stoffen en het besluit van de Waalse Regering van 25 maart 2004 houdende programma voor de geleidelijke vermindering van de uitstoot van SO₂, NO_x, fotVOS en NH₃ worden opgeheven.

Art. 21. De artikelen 10 en 13 treden in werking op 31 december 2016.

Art. 22. De Minister van Leefmilieu is belast met de uitvoering van dit besluit.

Namen, 11 april 2019.

Voor de Regering :

De Minister-President,
W. BORSUS

De Minister van Leefmilieu, Ecologische Overgang, Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken, Mobiliteit,
Vervoer, Dierenwelzijn en Industriezones,

C. DI ANTONIO

De Minister van Begroting, Financiën, Energie, Klimaat en Luchthavens,

J.-L. CRUCKE